

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Rätei ja lumpui

Tieteelliset tutkimukset pitäisi kieltää, tai ainakin niitä pitäisi valvoa nykyistä tarkemmin. Tulokset nimittäin ovat monta kertaa niin ristiriitaisia, ettei oppimaton ihmisparka hölmistyy eikä tiedä, miten niihin pitäisi suhtautua.

Ristiriitatuloksia on saatu esimerkiksi siitä, tuleeko ilmastonmuutos vai eikö se tule. Nouseeko merenpinta seitsemän metriä vai eikö nouse.? Ovatko kananmunat ja voi terveellisiä vai epäterveellisiä? Onko punaviinistä enemmän hyötyä kuin haittaa? Onko hallitus huono vai oppositio hyvä? Täytyykö amerikkalaisten hyökätä Syyriaan vai ei? Pitäisikö BB-talosta ulostaa Andy McCoy vai Anu Saagim? Ja niin edelleen, loputtomiin.

Toistuvista hölmistymisistä seuraa helposti sekaisinmenoja, juopottelua ja häiriökäyttäytymistä. Näin sanoo muuan tutkimus, joskin toinen sanoo, että ei käy näin, vaan tiede auttaa ihmistä hahmottamaan maailmaa.

Tuorein ristiriita on kahden puhtaustutkimuksen välillä. Englantilainen Ergoflex-niminen yritys on havainnut tutkimuksessaan, että yli puolet miehistä vaihtaa lakanaa kolmen kuukauden välein. Sitä pidetään iljettävänä, likaisena ja paheksuttavana tapana. Sen sijaan kiitellään naisihmisiä, joista vauhkoimmat vaihtavat lakanansa joka viikko. Tästä sukupuolten välisestä erosta kuulemma johtuu se ilmiö, että naisten on helpompi saada miehiä lakanoidensa väliin kuin miesten naisia.

No joo, ehkä tuosta tiedosta on jotain hyötyä jollekulle, mutta entäs sitten se, kun suomalainen tutkimus kertoo, että vaatteita pestään aivan liian usein ja liian pesuaineen kanssa. Sellainen ei olennaisesti paranna puhtautta, kuluttaa vain vaatteita normaalia nopeammin.

Siis miten päin näiden rätein ja lumpuin kanssa pitäisi pelata, kun tutkijoille ei kelpaa mikään? Jos pestään harvoin, ollaan likaisia iljetyksiä, jos pestään usein, tuhlataan luonnonvaroja. Oikeastaan ainoa looginen tapa ratkaista tämä pulmaongelma on se, että luetaan tutkimustulokset sanatarkasti. Englantilaistutkimuksessa nimittäin ei kysytty, kuinka usein lakanoita pestään, vaan kuinka usein ne vaihdetaan. Tästä löytyy pelastus ja kompromissi. Ihmisriepu – jopa miesparka – voi olla molemmille tutkimuksille mieliksi, kun hän vaihtaa lakanansa tiuhaan tahtiin, muttei pese niitä joka kerta. Jos kotona on kaksi lakanasarjaa, kuten pitää olla, jos niitä ylipäänsä vaihtaa, niitä ei välttämättä tarvitse pestä ollenkaan, kunhan vain muistaa vaihtaa kerran viikossa. Menetelmä vastaa vanhaa savottahygieniaa, joka toteutui, kun paita käännettiin nurin lauantaisin. Siinä ei ollut tiedemiehilläkään pahaa sanottavaa.

